

Силабус
навчальної дисципліни
**Методика навчання соціальної та
здоров'язбережувальної освітньої галузі**
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма: Початкова освіта
Спеціальність 013 Початкова освіта
Галузь знань 01 Освіта
Рівень вищої освіти: бакалавр

Викладач (і)	Нестеренко Марина Миколаївна
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/fppom/structure-fppom/kaf-poch-osvity/composition-kaf-poch-osvity/nesterenko/
Контактний тел.	0664715260
Е-mail викладача:	nesterenko_marina1988@ukr.net
Графік консультацій	Вівторок 12.00-14.00

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність	Форма
3/90	16	14	58	Екзамен	Денна
3/90	4	4	80	Екзамен	Заочна

Семестр: осінній/весняний

Мова навчання: українська

Ключові слова: соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь, психосоціальні компетенції здобувачів початкової освіти, здоров'я, безпека, добробут, людина, технологія розвитку життєвих навичок.

Мета та предмет курсу: розвиток у студентів комплексу дидактичних і методичних компетенцій для ефективного формування в свідомості здобувачів початкової освіти наукової картини світу, екологічної грамотності, власної ідентичності та готовності до змін через усвідомлення зв'язків між минулим і сучасним життям, активної громадянської позиції, що базується на принципах демократії, поваги до прав і свобод людини, толерантного ставлення до інших, а

також набуття досвіду життя в природі та суспільстві з урахуванням демократичних цінностей.

Компетентності та програмні результати навчання:

<i>Компетентності</i>		<i>Програмні результати навчання</i>
<i>Загальні</i>	<i>Фахові</i>	
<p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p> <p>ЗК 8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p>	<p>ФК 3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.</p> <p>ФК 6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.</p> <p>ФК 7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовнолітературної, математичної, природничої, технологічної,</p>	<p>ПРН 6. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовнолітературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.</p> <p>ПРН 7. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.</p> <p>ПРН 8. Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.</p> <p>ПРН 9. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.</p> <p>ПРН 15. Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будьякої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.</p>

	інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної. ФК 11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.	
--	---	--

Зміст курсу:

Концептуальні засади методики навчання соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі у початковій школі.

Методика розвитку здоров'язбережувальних пізнавальних інтересів здобувачів початкової освіти.

Прищеплення культури безпеки здобувачам початкової освіти на уроках інтегрованого курсу «Я досліджую світ».

Педагогічна технологія «Освіта на основі розвитку життєвих навичок»

Методичні особливості вивчення теми «Людина» в початковій школі.

Особливості поточної перевірки навчальних досягнень молодших школярів з соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі.

Тренінгові вправи на уроках «Я досліджую світ»

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять) ґрунтується на засадах політики доброчесності згідно з Положенням про академічну доброчесність у Бердянському державному педагогічному університеті (<https://bdpu.org.ua/normatyvna-baza-bdpu/regulations-of-educationa/organization-of-educational-activities/>).

Серед інших особливостей політики курсу: максимальна візуалізація навчального матеріалу модулів, перевага практичної складової освітніх результатів здобувачів вищої освіти над теоретичною, повага й особистісно орієнтований підхід до студентів, демократія в оцінюванні, домінування результатів взаємооцінювання студентів над оцінюванням викладача, зарахування результатів неформальної освіти з проблематики курсу.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: мультимедійні презентації, онлайн-тестування, застосування тематичних застосунків смартфонів.

Система оцінювання та вимоги. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Бердянському державному педагогічному університеті.

Оцінюванню на курсі підлягають результати виконання студентами завдань практичних і самостійних робіт, творчого індивідуального завдання та підсумкове тестування.

Критерії оцінювання практичних завдань і самостійної роботи: кожен блок практична/самостійна робота оцінюється максимум у 10 балів згідно з наступними показниками: демонстрація ґрунтовних теоретичних знань – 30% оцінки; нестандартний, творчий підхід до розв'язання завдання, вияв креативності – 30% оцінки; здатності практичного застосування повного спектру опанованих методик – 30% оцінки; своєчасність виконання завдання – 10% оцінки.

Критерії оцінювання творчого індивідуального завдання: самостійність наукового пошуку – 30% оцінки; результативність наукового пошуку – 30% оцінки; практична значущість розробки наукової проблеми – 30% оцінки; своєчасність виконання завдання – 10% оцінки.

Результати неформальної освіти зараховуються замість різних видів навчальної роботи відповідно до годин, зазначених у документі, який це підтверджує (сертифікат, свідоцтво та ін.), та годин, передбачених навчальною програмою. Наприклад:

вебінар (2 години) = максимальна оцінка за практичне заняття (2 години);
семінар (6 годин) = максимальна оцінка за самостійну роботу (6 годин);
навчальний курс (30 годин) = максимальна оцінка за всі види навчальної діяльності за два змістові модулі.

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Базова

1. Бібік Н. М., Бондарчук Г. П. Я досліджую світ : підручник для 2 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). Ч. 1. Харків: Ранок, 2019. 120 с.
2. Василяшко І., Гущина Н., Демура О., Деркач Т., Зінченко А., Козловська Т., Патрикеева О., Саприкіна М. Healthy Schools: заради здорових і радісних школярів: практичне керівництво для навчальних закладів. Київ: Юстон, 2019. 54 с.
3. Воронцова Т.В., Пономаренко В.С. Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 1–2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу: навч.-метод. посіб. Київ: Алатон, 2019. 128 с.
4. Гілберг Т. Я досліджую світ: зошит: навч. посібн. для 1 кл. закл. заг. серед. освіти: у 4 ч. Київ: Генеза, 2018. 64 с.

5. Гілберг Т. Я досліджую світ: зошит: навч. посібн. для 2 кл. закл. заг. серед, освіти: у 2 ч. Київ: Генеза, 2018. 96 с.
6. Гільберг Т.Г., Тарнавська С.С., Хитра З.М., Павич Н.М. Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 3-4 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу: навч.-метод. посіб. Київ: Генеза, 2020. 240 с.
7. Гільберг Т.Г., Тарнавська С.С., Павич Н.М. Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу: навч.-метод. посіб. Київ: Генеза, 2019. 256 с.
8. Здоров'язбережувальні технології в освітньому середовищі: колективна монографія/за заг. ред. Л. М. Рибалко. Тернопіль: Осадца В. М., 2019. 400 с.
9. Метод проєктів: особливості застосування в початковій школі: посіб. для вчителів початкових класів, слухачів курсів підвищення кваліфікації, учнів педагогічних факультетів вищих навчальних закладів. Київ: Київський міський педагогічний університет ім. Б. Д. Грінченка, 2009. 42 с.
10. Обухівська А. Г., Цушко І.І. Сучасні технології збереження здоров'я учнів: кращий досвід. Київ: Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2015. 221 с.
11. Осадченко Т. Створення здоров'язбережувального середовища початкової школи: практичний poradник. Умань: ВПЦ «Візаві», 2016. 234 с.
12. Щербак О.І. Теорія і практика оцінювання навчальних досягнень: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2014. 136 с.